Hukuk Bölümü 2012/548 E. , 2012/444 K.

- **6183 SAYILI KANUN UYARINCA TESIS EDILEN HACIZ IŞLEMININ IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1-M.T.Ö., 2-M.S.Ö.

Vekili : Av. A.S.

Davalı : Gelir İdaresi Başkanlığı Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı

Vekili : Av. M.K.-Hazine Avukatı

O L A Y : Davacı vekili; davacıların müşterek malik oldukları Kocaeli İli, Yuvacık Köyü, 109 ada, 1 parselde kayıtlı taşınmazda kiracı sıfatıyla faaliyet gösteren A. Özel Eğitim Kurumları AŞ.nin vergi borcu sebebiyle yapılan haciz işleminde, haczedilmesi mümkün olmayan malların haczedildiğinden bahisle haczin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 22.06.2010 gün, 22942 sayılı işlemin iptali istemiyle Kocaeli İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

KOCAELİ 1.İDARE MAHKEMESİ: 28.09.2010 gün ve E:2010/1053, K:2010/811 sayı ile,dava konusu işlemin, davacıların müşterek olarak malik oldukları taşınmazda kiracı sıfatıyla faaliyet gösteren A. Özel Eğitim Kurumları AŞ.nin vergi borcu sebebiyle yapılan haciz işleminin kaldırılmasına ilişkin istemin reddine dair olduğundan, uyuşmazlığın çözümünün Vergi Mahkemesi'nin görev alanına girdiğinden bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle Kocaeli Vergi Mahkemesi'nde dava açmıştır.

KOCAELİ 1.VERGİ MAHKEMESİ: 30.11.2010 gün ve E:2010/3802, K:2010/3424 sayı ile;olayda, davacıların taşınmazının ayrılmaz parçalarının, bu taşınmazda kiracı bulunan A. Özel Eğitim Kurumları AŞ.nin vergi borçları nedeniyle haczedildiğinin öğrenilmesi üzerine, davacı vekilince davalı idareye istihkak itirazında bulunulduğu, bu itirazın dava konusu işlemle reddi üzerine davanın açıldığı belirtilerek,davacının ileri sürdüğü hususların mülkiyet hakkına dayalı istihkak iddiasından ibaret olduğu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanununun 66.maddesi hükümlerine göre yapılacak başvuru ve itirazlar sonunda idare ile istihkak iddiasında bulunan arasında uyuşmazlık devam ediyorsa, ilgilinin iddiasını ispat için mahkemeye müracaat etmesi gerektiği hususunun madde metninde belirtildiği, bu maddede sözü edilen mahkemenin adli yargı yerlerini ifade ettiği, tamamen 66.maddede öngörülen usullere göre yapılacak itirazlar sonucunda adliye mahkemelerince çözümlenmesi gereken mülkiyete ilişkin uyuşmazlığın, idari yargı yerlerince incelenmesinin mümkün olmadığı belirtilerek davanın adli yargı organlarında açılması gerektiğinden bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

KOCAELİ 2.İCRA HUKUK MAHKEMESİ : 17.03.2011 gün, E:2010/562, K:2011/137 sayı ile;Tepecik Vergi Dairesinin 30.04.2010 tarihli haciz tutanağı ile Kocaeli A. Özel Eğitim Kur. AŞ. Başiskelede bulunan işyerinde haciz yapılarak şikayete konu menkullere haciz konulduğu, ancak 6183 sayılı yasanın 66.maddesine göre hacze ilişkin başvuru ve itirazlara ilişkin inceleme yetkisinin icra hukuk mahkemesinin yetki ve görev alanına girmediğinden bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş olup, yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 12.Hukuk Dairesinin 17.01.2011 gün, E:2011/13492, K:2010/640 sayı ile mahkeme kararının onanmasına karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi yolunda verdiği dilekçe üzerine dava dosyası mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 24.12.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idare mahkemesince vergi mahkemesinin, vergi mahkemesince de adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş görevsizlik kararları bulunmakta olup, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların taşınmazının ayrılmaz parçalarının, bu taşınmazda kiracı olarak bulunan A. Özel Eğitim Kurumları AŞ.nin vergi borçları nedeniyle haczedildiğinin öğrenilmesi üzerine, davacılar vekilince davalı idareye istihkak itirazında bulunulması ve bu itirazın reddi üzerine davacılar vekili tarafından söz konusu haczin kaldırılması istemiyle açılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Amme Alacağının Cebren Tahsili" hakkındaki İkinci Kısmın Birinci Bölümü'nde yer alan 54-76. maddelerinde cebren tahsil ve takip esasları genel olarak düzenlenmiş olup, "Haciz" başlığını taşıyan 62. maddesinde, "Borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tesbit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haczolunur.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/12 md.) Maliye Bakanlığı amme alacaklarının takibinde haczolunacak malların tespiti amacıyla yapılacak mal varlığı araştırmasının şekli, alanı ve kapsamı ile araştırma yapılacak amme alacaklarının türü ve tutarını belirlemeye

yetkilidir. Bu yetki alacaklı amme idaresi itibarıyla da kullanılabilir.

Borçlu tarafından başkasının olduğu beyan veya üçüncü şahıs tarafından ihtiyaten haciz veya istihkak iddia edilmiş bulunan malların haczi en sonraya bırakılır.

Ancak haczolunan gayrimenkul artırmaya çıkarılmadan, borçlu, borcun itfasına yetecek menkul mal veya vadesi gelmiş sağlam alacak gösterirse gayrimenkul üzerinde haciz baki kalmak üzere gösterilen menkul veya alacak da haczolunur.

Şu kadar ki, bu suretle mahcuz kalan gayrimenkulün idare ve işletmesine ve hasılat ve menfaatlerine tahsil dairesi müdahale etmez.

Tahsil dairesi alacaklı amme idaresi ile borçlunun menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir", ve 88. maddesinin birinci fıkrasında da, "Her türlü gayrimenkul malların, gemilerin haczi sicillerine işlenmek üzere haciz keyfiyetinin tapuya veya gemi sicillerinin tutulduğu daireye tebliğ edilmesi suretiyle yapılır(…)" hükmü yer almıştır.

Olayda, davacı ile davalı şirket arasında kira sözleşmesi olup, davalı şirketin Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tepecik Vergi Dairesi Müdürlüğüne olduğu belirtilen vergi borcu sebebiyle davacıya ait olan taşınmazda haciz işlemi yapılmış ve bir kısım eşyalar haczedilmiş, davacı tarafından da söz konusu haczin kaldırılması istemi ile dava açılmıştır.

Vergi Dairesince, 6183 sayılı Yasa'ya göre kamu alacağının(vergi borcunun) tahsili amacıyla kamu gücüne dayalı, resen ve tek yanlı olarak tesis edilen haciz işlemi, idari bir işlem niteliğini taşımakta olup, her iki yargı yerinde de haciz işlemine karşı dava açılmıştır.

Bu durumda, haczin kaldırılması istemiyle açılan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesi kapsamında görüm ve çözümünde idari yargının ve vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, Vergi Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Kocaeli 1. Vergi Mahkemesi'nin 30.11.2010 gün ve E:2010/3802, K:2010/3424 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.